

આ પ્રશ્નપત્રમાંથી થોડા-ધ્રા (ઓછા-વત્તા) પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૧ માર્ચ, ૨૦૧૫ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પૂછાશે. અભ્યાસક્રમના પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિનો જ ઉપયોગ કરવો.

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા
સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

પૂર્વ કસોટી : સત્સંગ પ્રવેશ : પ્રશ્નપત્ર - ૨

જાન્યુઆરી, ૨૦૧૫

સમય : બપોરે ૨ થી ૪.૧૫

કુલ ગુણ : ૭૫

ગેરહાજર પરીક્ષાર્થીની જવાબવહીનું ફક્ત આ પૃષ્ઠ જ પરત મોકલવું.

☞ પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે 'બારકોડ' દર્શાવેલ છે,
તેને કોઈ પણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
૧ (૮)		
૨ (૬)		
૩ (૫)		
૪ (૫)		
૫ (૫)		
૬ (૮)		

વિભાગ - ૧, કુલ ગુણ (૩૮)

ફરજિયાત : પરીક્ષાર્થીએ જાતે ભરવાની વિગત	ફરજિયાત
વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી વગરની જવાબવહી માન્ય ગણાશે નહિ.	દાખલ
પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ	તારીખ મહિનો વર્ષ
પરીક્ષાર્થીનો અભ્યાસ	
પરીક્ષાર્થીના જ નામવાળી જવાબવહી અને ઉપરની ફરજિયાત ભરવાની તેની જ વિગતોની સત્યાર્થતા ચકાસીને વર્ગસુપરવાઇઝરે સહી કરવી.	
વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી	

☞ પાછળ લખેલી સૂચનાઓનું અવશ્ય પાલન કરવું.

પેપર તપાસનાર(પરીક્ષક)ની સહી .....
પરીક્ષકની નોંધ :-

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
૭ (૮)		
૮ (૬)		
૯ (૫)		
૧૦ (૫)		
૧૧ (૬)		
૧૨ (૬)		

વિભાગ - ૨, કુલ ગુણ (૩૭)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	ગુણ અંકડામાં	શાન્દોમાં .....
		ચેકરનું નામ

॥ પરીક્ષાર્થીઓને આગત્યની સૂચના ॥

૧. પરીક્ષાર્થી સત્સંગ પ્રારંભ થી સત્સંગ પ્રાજ્ઞ-૩ સુધીની કમશા: દરેક પરીક્ષા પાસ કર્યા પછી જ આગળની પરીક્ષા આપી શકશે.
  ૨. સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષાના મુખ્ય દિવસે પરીક્ષાર્થીના નામવાળું મુખ્ય પૃષ્ઠ પરીક્ષા કાર્યાલય દ્વારા પ્રિન્ટ કરીને મોકલવામાં આવે છે. તે મુજબ જ પરીક્ષાર્થીએ પરીક્ષાની શ્રેણી (દા.ત. પ્રારંભ, પ્રવેશ, પરિચય વગેરે) તથા માધ્યમ (ગુજરાતી, હિન્દી, English)માં પરીક્ષા આપવાની રહેશે. તેમાં કોઈપણ જાતનો ફેરફાર કરીને આપેલ પરીક્ષા માન્ય ગણાશે નહિએ.
  ૩. પરીક્ષાર્થીએ પૂર્વકસોટીના પ્રશ્નપત્રની શ્રેણી (પ્રારંભ, પરિચય, પ્રાજ્ઞ-૧ ફક્ત પહેલું....) તથા પરીક્ષાના માધ્યમ (ગુજરાતી, હિન્દી, English) મુજબ જ મુખ્ય પરીક્ષા આપવાની રહેશે. પૂર્વકસોટીની માહિતી મુજબ પરીક્ષા કેન્દ્રના મુખ્ય પરીક્ષા કાર્યકરણે અંતિમ યાદી (Final List) મોકલવામાં આવે છે તે મુજબ જ મુખ્ય પરીક્ષા દિવસે પરીક્ષા આપવાની રહેશે. અંતિમ યાદી(Final List)ની વિગતથી જુદી પડતી વિગતવાળી આપેલી પરીક્ષા રદ (કેન્સલ) ગણાશે અને તેવી જવાબવહી તપાસવામાં આવશે નહીં.
  ૪. મુખ્ય પરીક્ષા દિને વર્ગખંડમાં હાજર રહેલા પ્રત્યેક પરીક્ષાર્થીએ પોતાના નામવાળી જવાબવહી લઈ તથા તેમાં માંગેલી અન્ય વિગત (જન્મ તારીખ, અભ્યાસ) ભરીને મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર વર્ગ સુપરવાઈઝરની સહી પરીક્ષાર્થીએ ભૂલ્યા વગર કરાવી લેવી. વર્ગ સુપરવાઈઝરની સહી વગરની જવાબવહી રદ (કેન્સલ) ગણાશે અને તે તપાસવામાં આવશે નહીં.
  ૫. પરીક્ષાર્થી ફક્ત વાદળી કે કાળી શાહીવાળી પેનથી જ ઉત્તરો લખે. પેન્સિલથી, લાલ, લીલી કે અન્ય શાહીથી અથવા એકથી વધારે શાહીથી લખેલા ઉત્તરો માન્ય ગણાશે નહિએ.
  ૬. પ્રશ્નોના જવાબ સૂચના મુજબ આપવા. છેકાંકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં. અસ્પષ્ટ અને ઉકેલી ન શકાય તેવા જવાબો માન્ય ગણાશે નહિએ. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળી જવાબવહી રદ (કેન્સલ) ગણાશે અને તે તપાસવામાં આવશે નહીં.
  ૭. પરીક્ષાખંડની બહાર કે અન્ય તમામ પરીક્ષાર્થીઓથી અલગ કે પરીક્ષાના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને આપેલી પરીક્ષા માન્ય ગણાશે નહિએ.
  ૮. સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે ‘લહિયા’, ‘સબસ્ટીટ્યુટ રાઇટર’ કે ‘અન્ય વ્યક્તિ’ દ્વારા લખાઈને આવેલ પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણાવામાં આવશે.
  ૯. સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદને અગાઉથી જણાવ્યા વગર રજીસ્ટર્ડ થયેલ પરીક્ષા કેન્દ્રના બદલે અન્ય પરીક્ષા કેન્દ્રમાંથી આપેલી પરીક્ષા રદ (કેન્સલ) ગણાશે અને તેવી જવાબવહી તપાસવામાં આવશે નહીં.
  ૧૦. સત્સંગ પ્રવેશ, પરિચય, પ્રવીણ તથા સત્સંગ પ્રાજ્ઞ બંને પ્રશ્નપત્રમાં રજીસ્ટર્ડ થયેલા પરીક્ષાર્થીઓએ બંને પ્રશ્નપત્રની પરીક્ષા આપવી ફરજિયાત છે. કોઈપણ એક જ પ્રશ્નપત્રની આપેલી પરીક્ષાની જવાબવહી તપાસવામાં આવશે નહિએ.
  ૧૧. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના કે પુરવણી જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર તપાસવામાં આવશે નહિએ.
  ૧૨. પરીક્ષાખંડમાં પરીક્ષા દરમ્યાન કોઈ પણ પરીક્ષાર્થીએ પરીક્ષા સંબંધી કોઈપણ પ્રકારનું સાહિત્ય, મોબાઈલ ફોન તથા ઇલેક્ટ્રોનિક સાધનો જેવાં કે ટેલ્ફોન, લેપટોપ વગેરેનો ઉપયોગ કરવો નહિ તથા પોતાની પાસે રાખવા પણ નહિએ.
  ૧૩. પ્રાજ્ઞ પરીક્ષાનું ફોર્મ ભરતાં પહેલાં નીચેના મુદ્દાઓ ધ્યાનમાં રાખવા.
  - પરીક્ષાર્થી એક જ વર્ષ બંને પ્રશ્નપત્ર આપી શકે છે અથવા પહેલાં વર્ષ પહેલું પ્રશ્નપત્ર અને બીજા વર્ષ બીજું પ્રશ્નપત્ર આપી શકે છે. પહેલાં પ્રશ્નપત્રમાં ઉત્તિર્ણ (પાસ) થયા બાદ જ બીજું પ્રશ્નપત્ર આપી શકાય છે. પ્રાજ્ઞ પરીક્ષામાં ફક્ત પહેલું પ્રશ્નપત્ર અથવા ફક્ત બીજું પ્રશ્નપત્ર આપનારે પાસ થવા માટે તે પેપરમાં ૪૪ ગુણ મેળવવા ફરજિયાત છે.
  - જ પરીક્ષાર્થીએ પ્રાજ્ઞના બંને પ્રશ્નપત્રમાં રજીસ્ટ્રેશન કરાવેલ હોય અને તે પરીક્ષાર્થી કોઈપણ એક પ્રશ્નપત્ર જ આપે અને બીજા પ્રશ્નપત્રમાં ગેરહાજર રહે તો એક જ પ્રશ્નપત્રની આપેલી જવાબવહી તપાસવામાં આવશે નહિએ. જે પરીક્ષાર્થીએ પ્રાજ્ઞના બંને પ્રશ્નપત્ર આપ્યાં હોય તેણે પાસ થવા ૮૦ ગુણ મેળવવા પડશે.
  - પ્રાજ્ઞ પરીક્ષા આપતા પરીક્ષાર્થીઓ ખાસ ધ્યાન રાખે કે જે પરીક્ષાર્થીઓ અલગ અલગ વર્ષ પ્રશ્નપત્ર પહેલું અને બીજું આપે છે તેઓએ પ્રથમ પ્રશ્નપત્ર ૪૪ કે તેથી વધુ ગુણો પાસ કર્યા પછી બીજું પ્રશ્નપત્ર વધુમાં વધુ એક જ વર્ષના વિરામ બાદ આપવાનું રહેશે. એકથી વધુ વર્ષની ગેરહાજરી બાદ આપેલું બીજું પ્રશ્નપત્ર માન્ય ગણાશે નહિએ. તે પરીક્ષાર્થીએ ફરીથી પ્રાજ્ઞનું પ્રશ્નપત્ર એક અથવા બંને પેપર આપવાના રહેશે.
  - પ્રાજ્ઞ પરીક્ષાના પારિટોષિક વિજેતાની યાદીમાં આવતા પરીક્ષાર્થીઓ પૈકી જેમણે પ્રાજ્ઞના બંને પ્રશ્નપત્ર સાથે એક જ વર્ષ આપ્યા હોય તેમને ૧૦ ટકા ગુણ પ્રશ્નસ્થિતરૂપે મળશે અને તેવી રીતે પરીક્ષાર્થી ઈનામ માટે યોગ્ય ગણાશે.
  - નોંધ :- જે પરીક્ષાર્થીઓએ ભારતની પ્રવીણ પરીક્ષા પાસ કરી છે તેવા જ પરીક્ષાર્થીઓ પ્રાજ્ઞ-૧ પરીક્ષા આપી શકશે.
૧૪. અયોગ્ય રજીસ્ટ્રેશન !!! પરિણામ મળશે નહિએ !!!

વિભાગ - ૧ : કિશોર સત્સંગ પ્રવેશ - બારમી આવૃત્તિ, એપ્રિલ - ૨૦૧૧

પ્ર.૧ નીચે આપેલાં અવતરણો કોણ, કોને અને ક્યારે કહે છે તે લખો. [૮]

૧. “આ ગામધણી કે જેને માન ખપે છે.”

કોણ કહે છે ? ..... કોને કહે છે ? .....

ક્યારે કહે છે ? .....

.....

.....

૨. “હજુ તમાકુ ખપી નથી. ઉઘરાણી પણ બાકી છે.”

૩. “આપના તેજમાંથી હું ઉત્પન્ન થઈ છું તેથી હું તપસ્વિની છું.”

પ્ર.૨ નીચે આપેલાં વાક્યોનાં કારણો જણાવો. (બે થી નણ લીટીમાં જ) [૬]

૧. દરિયાદેવે ચારેય ભાઈઓને ખોબો ભરીને રતા આપ્યા.

.....

.....

.....

૨. લાધીબાઈએ સર્વે હરિભક્તને મહારાજનો દઢ નિશ્ચય કરાવ્યો.

૩. સત્યકામના મુખ ઉપર બ્રહ્મતેજ ઝણકી ઉઠ્યું.

પ્ર.૩ ‘નેનપુરના દેવજી ભગત’ - પ્રસંગ ઉપર પંદર લીટીમાં ટૂંકનોંધ લખો. (વર્ણનાત્મક) [૫]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

૨. “શ્રીજી કરે તે ખરું.”
 ૩. “અહો અમે સૌ તમારી સેવામાં છીએ.”

પ્ર.૮ નીચે આપેલાં વાક્યોનાં કારણો જગ્યાવો. (બે થી ત્રણ લીટીમાં જ)
 ૧. સૌને લાગ્યું કે સ્વામીશ્રીને વરતાલ રાખવામાં સાર નથી.

.....
.....
.....
.....

२. દ્વેષી સાધુઓની ફરિયાદ કોઈને સાચી લાગી નહીં.
  ૩. સારંગપુર મંદિરમાં કામ કરતાં સૌ બેવડા વેગથી કામ કરવા લાગ્યા.

- પ્ર.૧૦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો.
 ૧. સૂર્વાણ જ્યંતીએ ભગતજી મહારાજે ઉચ્ચારેલા કયા શબ્દો સાચા પડ્યા ? [૫]

.....

૨. 'મંદિર કરવા સારુ તો મારો જન્મ છે.' એવું શાસ્ત્રીજી મહારાજે કોને કહ્યું ?

૩. સ્વામીશ્રીએ પોતાના વારસદાર તરીકે કોણી પસંદગી કરી ?

૪. શાસ્ત્રીજી મહારાજની ૮૦મી જ્યંતી ક્યાં ઉજવાઈ ?

૫. લીમડી ઠાકેરે સ્વામીશ્રી પાસે કઈ ચમત્કારી વસ્તુની વાત કરી ?

પ્ર.૧૧ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓) નિશાની કરો. [૬]

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. કુંગર ભક્તને દીક્ષા

- (૧) ભગવત્પ્રસાદજી મહારાજે દીક્ષા આપી. (૨) મહાન યજનો આરંભ કર્યો.
 (૩) દીક્ષા આપી ‘યજ્ઞપુરુષદાસ’ નામ પાડ્યું.
 (૪) સંવત ૧૯૭૮ કાર્તિક સુદ્ધિ પાંચમે દીક્ષા આપી.

૨. વિદ્યારંભ

- (૧) કુંગર ભક્તે તો નક્કી જ કર્યું હતું કે ‘ભજાવું તો પહેલો જ નંબર રાખવો.’
 (૨) મહેળાવના માવજુભાઈને થતું, ‘મારે ઘેર આવો દીકરો હોય તો મારી સંપત્તિ શોભે.’
 (૩) નવ વર્ષની નાની ઉમરે પણ મંદિરમાં સાધુઓ ન હોય ત્યારે તે કથા કરતા.
 (૪) મહેળાવમાં માણ વગાડીને રામાયણની કથા કરી.

૩. ચૈત્રી પૂનમે શાસ્ત્રીજી મહારાજ વિરુદ્ધ બપોરની સભા.

- (૧) સારંગપુરથી પટારો ભરી રૂપિયા વઠવાણ મોકલ્યાનો જ્ઞાન કોઠારીનો આક્ષેપ.
 (૨) આવા સાધુતાના ગુણો યુક્ત સંતની પાછળ પડ્યા છો. - કાળિદાસભાઈનો પડકાર
 (૩) શાસ્ત્રી શુદ્ધ છે.
 (૪) આ તો બધું સાધુઓનું અને ગોરધનભાઈ કોઠારીનું તૂત છે.

પ્ર.૧૨ નીચે આપેલાં ખોટાં વાક્યોને મથાળાના સંદર્ભમાં સાચાં લખો. [૬]

નોંધ : સંપૂર્ણ સાચું વાક્ય લખ્યું હશે તો જ ગુણ પ્રાપ્ત થશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

ઉદાહરણ : અંતર ચોખ્યાં કરવાની સાવરણી :- કોઠારીએ રાજકોટ કથા કરવાની આજા કરી તેમાં ત્રણ હેતુ હતા. પુરાણો ભાષાય, ગોડલ નજીક તેથી ગોપાળનંદ સ્વામીના કૃપાપત્ર અદાશ્રીનો યોગ રહે.

જવાબ : અંતર ચોખ્યાં કરવાની સાવરણી :- ભગતજીએ રાજકોટ ભજવાની આજા કરી તેમાં બે હેતુ હતા. સંસ્કૃત વિદ્યા ભાષાય, જૂનાગઢ નજીક તેથી ગુજરાતીનંદ સ્વામીના કૃપાપત્ર જાગ ભક્તનો યોગ રહે.

૧. સ્વામીશ્રીની મહત્ત્વ : નિર્ગુણ સ્વામી મુંબઈ હતા તે સમયથી દોલતરામભાઈ નિર્ગુણ સ્વામીને ઓળખતા હતા. નિર્ગુણ સ્વામી પ્રત્યે તેમને અપાર માન હતું, તેઓ હિન્દી અને સંસ્કૃત સાહિત્યના પ્રભર ઉપાસક હતા.

૨. .....

૨. અડસઠ તીરથ : સૌ જાગ્યા પછી તેમણે ફળિયાની તેલી ખોલીને માળા ફેરવવી શરૂ કરી. બરાબર એક કલાક પછી તેલી આપોઆપ બંધ થઈ ગઈ.

૩. બોચાસણમાં પ્રથમ અક્ષરપુરુષોત્તમ મંદિર : ‘આપણે અહીં સ્વામીની મૂર્તિ પધરાવીશું એટલે એ આખા બ્રહ્માંડની લક્ષ્મી લાવશે. માટે આ લક્ષ્મીને દટાયેલી જ રહેવા ધો.’

૪. સારંગપુરની શોભા : ગઢાના હિમજીભાઈને તો પહેલેથી જ ભગતજી પ્રત્યે દ્વેષ હતો. તેમણે વરતાલમાં કોઠારી ગિરધરદાસ ઉપર પત્ર લખ્યો.

૫. સાચા ગુરુભક્ત : પ્રાગજી ભક્તને ગઢામાં હરિજયંતીના સમૈયા પર તેડાવવા માટે યજ્ઞપુરુષદાસજીએ આચાર્ય મહારાજને વિનંતી કરી.

૬. ઠકરિયો વીંધી : તમે તો હદ વાળી દીધી અને અમારી સૌની કામ, કોધ અને લોભની ગ્રંથિઓ ઓગાળી દીધી.

* * *

અગત્યની જહેરાત તમામ પરીક્ષાર્થીઓ આપણી સંસ્થાની નીચે દર્શાવેલી website - link પરથી જૂનાં વર્ષોના પ્રશ્નપત્રો તથા તેના ઉકેલપત્રો નિઃશુલ્ક ડાઉનલોડ કરી શકશે તથા તેની પ્રિન્ટ પણ કાઢી શકશે.